

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QURILISH VA UY-JOY KOMMUNAL XO‘JALIGI VAZIRINING
BUYRUG‘I

2023-yil. “24”-yanvar

8-son

“Loyiha bosh muhandisi (bosh arxitektor) qoidalari” ma’lumotnomasini
tasdiqlash to‘g‘risida

O‘zbekiston Respublikasi Shaharsozlik kodeksi hamda O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 6-oktabrdagi 577-son “Qurilish sohasiga oid talablarni soddalashtirish hamda texnik jihatdan tartibga solish sohasidagi normativ hujjatlarni tizimlashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qaroriga muvofiq **buyuraman**:

1.“Loyiha bosh muhandisi (bosh arxitektor) qoidalari” ma’lumotnomasi ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

2. O‘zbekiston Respublikasi davlat arxitektura va qurilish qo‘mitasi raisining 1996-yil 13-avgustdagi 65-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan QMQ 1.03.09-97 “Loyiha bosh muhandisi (bosh arxitektori) haqida nizom” qurilish me’yorlari va qoidalari o‘z kuchini yo‘qotgan deb topilsin.

3. Mazkur buyruq O‘zbekiston Respublikasi Uy-joy kommunal xizmat ko‘rsatish vazirligi, Ekologiya va atrof-muhitni muhofoza qilish davlat qo‘mitasi hamda Investitsiyalar va tashqi savdo vazirligi huzuridagi O‘zbekiston texnik jihatdan tartibga solish agentligi bilan kelishilgan.

Vazir

B. Zakirov

“Лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектор) қоидалари” бўйича маълумотнома

Ушбу маълумотнома Ўзбекистон Республикаси Шаҳарсозлик кодекси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 6 октябрдаги “Қурилиш соҳасига оид талабларни соддалаштириш ҳамда техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларни тизимлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 577-сонли қарорига мувофиқ шаҳарсозлик нормалари ва қоидаларини замонавий халқаро стандартлар билан уйғунлаштирган ҳолда тизимлаштириш, қурилиш соҳасида инновацион лойиҳавий ечимлар ва замонавий илмий-техник ишланмаларни қўллаш имкониятини кенгайтириш орқали соҳанинг инвестициявий жозибadorлигини ошириш ҳамда ишлаб чиқариш, фуқаровий, турар жой бинолари ва иншоотларининг янги қурилишини ва реконструкциясини, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш, таъмирлаш ва техник жиҳатдан қайта жиҳозлашни (кейинги ўринларда қурилиш объектлари деб юритилади) лойиҳалаштириш, шунингдек шаҳар ва қишлоқ аҳоли пунктларини режалаштириш ва қуриш учун шаҳарсозлик ҳужжатларини (кейинги ўринларда лойиҳа ҳужжатлари деб юритилади) ишлаб чиқариш бўйича лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектори)нинг фаолияти функцияларини ҳамда уларнинг касбий малакасига талабларни белгилаш мақсадида ишлаб чиқилди.

1-боб. Умумий ҳолатлар

1. Лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектори) лойиҳа ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва лойиҳа-қидирув ишларини ташкил этиш, объектни қуриш, қурилиши тугалланган объектни фойдаланишга қабул қилиш ва ишга туширишнинг бутун даврида техник жиҳатдан раҳбарлик қилиш учун лойиҳа ташкилоти раҳбарининг буйруғи билан, ташкилотининг энг малакали мутахассислари орасидан тайинланади.

Ноёб объектлар учун ҳамда фуқаровий ва турар жой объектлари қурилиш учун индивидуал лойиҳаларни ишлаб чиқишда, шунингдек шаҳар ва қишлоқ аҳоли пунктлари ривожланишини режалаштириш ва ҳудудини қуриш тўғрисида шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқишда лойиҳа бош архитектори тайинланади.

Йирик ва мураккаб объектларни ёки шаҳар миқёсида архитектура-шаҳарсозлик жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлган корхона, бино ва иншоотларни лойиҳалашда лойиҳа бош архитектори ва лойиҳа бош муҳандисини тайинланиши мумкин. Бунда етакчилик роли улардан бирига юклатилади.

Йирик ва муҳим объектларни лойиҳалашда, зарур бўлганда, лойиҳа бош муҳандиси ўринбосари ҳам тайинланиши мумкин.

**2-боб. Лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектори) фаолияти тўғрисида
умумий маълумотлар**

2. Лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектори) фаолияти қуйидагилардан иборат:
- фаолият турининг – лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш;
 - фаолиятининг асосий мақсади – лойиҳа ҳужжатлари ишлаб чиқилишини ташкил этиш;
 - фаолият гуруҳи – саноат-фуқаролик қурилиши бўйича муҳандис (мутахассис);
 - иқтисодий фаолият тури – муҳандислик-техник лойиҳалаш, қурилиш лойиҳаларини бошқариш, қурилиш назорати, муаллифлик назорати.

3-боб. Лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектори)га умумий талаблар

3. Лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектори)га қуйидаги асосий талаблар белгиланади:
- маълумоти бўйича талаблар – олий, асосий фаолият бўйича;
 - иш тажрибаси бўйича талаблар – лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш фаолияти билан шуғилланувчи ташкилотларда муҳандислик лавозимларда уч йилдан кам бўлмаган;
 - ишга тайинлаш бўйича алоҳида шартлар – ёнғин хавфсизлиги қоидалари бўйича, шунингдек иш жойида меҳнат хавфсизлиги бўйича инструктаждан ўтиш;
 - мумкин бўлган лавозимлар – лойиҳа бош муҳандиси (лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишни ташкил этиш бўйича мутахассис), лойиҳа бош архитектори, конструкторлик бюроси мудир, бригада (гуруҳ) бошлиғи (раҳбари);
 - бошқа тавсифлар – қўшимча касбий таълим – фаолият йўналиши бўйича малака ошириш дастури – камида уч йилда бир маротаба.

4-боб. Лойиҳа бош муҳандиси (бош архитектори) асосий функциялари

4. Лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш жараёнларини ташкил этишда қуйидаги функцияларни бажаради:
- объектлар қурилишини лойиҳалаш учун дастлабки рухсат берувчи ҳужжатлар рўйхатини ва таркибини буюртмачилар билан келишиш ҳамда лойиҳа ишларини бажариш учун шартномаларни тайёрлаш;
 - объектлар қурилиши учун ташкилий-маъмурий ҳужжатларни тайёрлаш;
 - объектлар қурилиши учун лойиҳа ва ишчи лойиҳа ҳужжатлари ҳамда уларнинг бўлимлари ишлаб чиқилишини назорат қилиш.
5. Лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш жараёнларини бошқаришда қуйидаги функцияларни бажаради:
- лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш жараёнларини ташкил этиш;
 - лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш жараёнларини бошқариш.

5-боб. Фаолият функциялари

1-§. Лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун дастлабки рухсат берувчи ҳужжатлар рўйхатини шакллантириш. Лойиҳа ишларини бажариш учун шартномани тайёрлаш

6. Фаолият функциялари:

- лойиҳа ҳужжатларни ишлаб чиқиш бўйича лойиҳалаш топшириғини ва лойиҳа-қидирув ишлари бўйича пудрат шартномасини келишиш;
- муҳандислик тармоқларга уланиш учун зарур техник шартлар рўйхатини шакллантириш ва улардаги маълумотларнинг етарлилигини текшириш;
- муҳандислик-техник қидирувларини бажариш учун техник топшириқлар ва дастурларни буюртмачи билан келишиш, уларга ўзгартириш киритиш;
- илмий-техник кузатув, техник ҳолати мониторинги, илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини амалга ошириш учун техник топшириқлар ва дастурларни буюртмачи билан келишиш, уларга ўзгартириш киритиш;
- махсус техник шартларни ишлаб чиқиш учун техник топшириқларнинг таркиби ва мазмуни бўйича таклифларни тайёрлаш;
- буюртмачи томонидан қурилиш объектини лойиҳалаш учун дастлабки маълумотларнинг ўз вақтида ва тўлиқ тақдим этилишини назорат қилиш;
- лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқишда фойдаланиладиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда шаҳарсозлик фаолияти соҳасида техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар рўйхатини шакллантириш.

7. Малака даражасига талаблар:

- лойиҳалаш ишларининг муддатини ва қийматини асослаш;
- буюртмачи билан келишилган ҳолда қурилиш объектининг синфи ва масъуллик даражасини, шунингдек идентификация қилиш хусусиятларини белгилаш;
- қурилишнинг тури ва типини аниқлаш;
- бино ва иншоотларни бузиш ёки сақлаб қолиш, дов-дарахтларни кесиш ёки сақлаш, шунингдек, муҳандислик тармоқларни ва коммуникацияларни кўчириш заруратини асослаш;
- муҳандислик тармоқларга уланиш учун зарур техник шартлар рўйхатини аниқлаш ва улардаги маълумотларнинг етарлилигини текшириш;
- лойиҳа ҳужжатларининг бўлимлари, ишчи чизмаларининг асосий тўпламлари, маълумотлар ва илова қилинадиган ҳужжатлар рўйхатини аниқлаш;
- қурилиш объектларининг хусусиятларига мувофиқ лойиҳалаш учун зарур дастлабки маълумотлар ва рухсат берувчи ҳужжатлар рўйхатини аниқлаш;
- лойиҳа ҳужжатини ишлаб чиқиш учун зарур бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар рўйхатини белгилаш;
- ахборот модели шаклида тақдим этилган қурилиш объектининг лойиҳа маълумотларини таҳлил қилиш;
- ишчи музокараларини олиб бориш усулларини танлаш.

8. Билим даражасига талаблар:

- норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар;
- қурилиш соҳасида стандартлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш тизими;
- лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун зарур бўлган дастлабки маълумотлар ва рухсат берувчи ҳужжатлар рўйхати;
- қурилиш учун лойиҳа ҳужжатлари тизими;
- лойиҳа ва ишчи ҳужжатларга бўлган асосий талаблар;
- қурилиш объектини лойиҳалаш учун лойиҳалаш топшириғи таркиби, шакли ва келишиш тартиби;
- қурилиш объектларини улардан фойдаланиш мақсадлари ҳамда функционал ва технологик хусусиятларига кўра таснифлаш;
- қурилиш лойиҳалари (қурилиш, реконструкция қилиш, мукамал таъмирлаш) учун лойиҳа ва ишчи ҳужжатларни ишлаб чиқариш муддатлари меъёрлари;
- лойиҳалаштирилаётган қурилиш (қурилиш, реконструкция қилиш, мукамал таъмирлаш) объектлар учун меъёрий кўрсаткичлар;
- лойиҳалаш ишлари бўйича пудрат шартномаларини тайёрлаш ва расмийлаштириш тартиби;
- илмий-техник кузатув, техник ҳолати мониторинги, илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишларини буюртмачи билан келишиш, амалга ошириш ва уларга ўзгартириш киритиш тартиби;
- махсус техник шартларни ишлаб чиқиш учун техник топширқлар таркиби ва мазмуни бўйича таклифларни тайёрлаш ва буюртмачи билан келишиш тартиби;
- норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатларга мувофиқ муҳандислик тармоқларга уланиш ва уларни сақлаш бўйича техник шартлар рўйхатига талаблар;
- қурилиш объекти учун лойиҳа ҳужжатларининг матнли ва график қисмларини ишлаб чиқиш ва расмийлаштириш ҳамда ахборот моделини шакллантириш қоидалари;
- қурилиш объектининг ахборот моделини шакллантириш ва юритиш мақсадлари, вазифалари ва тамойиллари;
- қурилиш объектининг ахборот моделини шакллантириш ва юритишда дастурий ва техник таъминоти воситалардан фойдаланиш тамойиллари, алгоритмлари ва стандартлари;
- ишчи музокаралар ва хизмат ёзишмаларини юритиш тамойиллари ва қоидалари;
- лойиҳа ташкилотининг сифат назорати (менеджмент) тизимининг қоидалари ва стандартлари.

2-§. Қурилиш лойиҳалари учун ташкилий-маъмурий ҳужжатларни тайёрлаш

9. Фаолият функциялари:

- лойиҳа ҳужжатини чиқариш жадвалини тузиш;
- лойиҳа ҳужжатининг қисмларини ишлаб чиқувчи мутахассислар таркиби бўйича таклифларни тайёрлаш;
- лойиҳа ва ишчи ҳужжатларнинг бўлим ва қисмларини ишлаб чиқувчи мутахассислар ўртасида иш ҳажмини тақсимлаш ва тасдиқлаш;
- субпудратчиларга топшириладиган лойиҳалаш ишларни бажариш учун лойиҳалаш топшириқларни тузиш ва зарур дастлабки маълумотларни тақдим этиш.

10. Малака даражасига талаблар:

- вақт меъёрлари, қурилиш объектларининг хусусиятлари ва лойиҳалаш учун дастлабки маълумотларга кўра лойиҳа ва ишчи ҳужжатларни ишлаб чиқиш муддатларини бўлгилаш;
- лойиҳа ва ишчи ҳужжатларни ишлаб чиқувчилар таркибини аниқлаш;
- лойиҳа ва ишчи ҳужжатларнинг бўлим ва қисмлари бўйича лойиҳалаш топшириқлари таркибини ва рўйхатини белгилаш;
- субпудратчи лойиҳа ташкилотларини жалб қилиш заруратини аниқлаш ва уларга юкланган ишларни бажариш учун техник топшириқ таркибини ва ҳажминини аниқлаш;
- қурилиш объектининг ахборот моделини шакллантириш ва юритишнинг батафсиллик даражасини, муддатини ва босқичларини аниқлаш.

11. Билим даражасига талаблар:

- норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар;
- қурилиш соҳасида стандартлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш тизими;
- лойиҳа ва ишчи ҳужжатларга бўлган асосий талаблар;
- лойиҳа ҳужжатлари қисмларининг таркиби ва мазмунига талаблар;
- лойиҳа ҳужжатлари қисмларини ишлаб чиқувчиларнинг малакасига талаблар;
- лойиҳа ишларини бажариш жадвалини тузиш ва расмийлаштириш тартиби ва қоидалари;
- лойиҳа ҳужжатлари бўлимларини ишлаб чиқувчилар таркиби бўйича таклифларни тайёрлаш тартиби ва қоидалари;
- лойиҳа ва ишчи ҳужжатларнинг бўлимлари ва қисмлари бўйича ишлаб чиқувчилар ўртасида вазифаларни тақсимлаш тартиби ва усуллари;
- лойиҳаларини ишлаб чиқиш учун субпудратчиларни жалб қилиш тартиби;
- лойиҳаларини ишлаб чиқиш учун субпудратчиларга техник топшириқларни шакллантириш тартиби;
- иш юритиш стандартлари (ҳужжатлар таснифи, расмийлаштириш ва рўйхатга олиш тартиби);
- қурилиш объектини ахборот моделларининг батафсиллик даражаси;
- лойиҳа ташкилотининг сифат назорати (менеджмент) тизимининг қоидалари ва стандартлари.

3-§. Қурилиш лойиҳалари учун лойиҳа ва ишчи ҳужжатларнинг ишлаб чиқиш ва чиқаришни назорат қилиш

12. Фаолият функциялари:

- лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш жадвалига, норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар талабларига, техник-иқтисодий кўрсаткичларга, шунингдек шартнома шартларига мувофиқ ишлаб чиқилишини назорат қилиш;
- лойиҳалаш жараёнида аниқланган камчиликлар бартараф этилишини ташкил қилиш;
- қабул қилинган лойиҳа ечимларни келишиш;

– экспертиза натижаларига кўра лойиҳа ҳужжатларига тузатишлар киритишни ташкил этиш;

– лойиҳа ва иш ҳужжатларини келишиш ва қубул қилиш;

– лойиҳа ва иш ҳужжатларини буюртмачига тақдим этиш;

– ишчи ҳужжатларининг белгиланган талабларга мувофиқлигини назорат қилиш ва мувофиқлигини тасдиқловчи ёзувини тасдиқлаш;

– янги норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар қабул қилиниши ёки қурилишнинг ҳақиқий ҳолатидан келиб чиқиб лойиҳа ва ишчи ҳужжатларга ўзгартиришлар киритиш бўйича таклифларни тайёрлаш;

– муаллифлик назорати юритилишини назорат қилиш;

– қурилиш объектининг ахборот моделини шакллантириш ва юритиш устидан назоратни амалга ошириш.

13. Малака даражасига талаблар:

– қурилиш объекти бўйича қабул қилинган лойиҳа ечимларни таҳлил қилиш ва танлаш;

– лойиҳада илк бор қўлланилган ёки ишлаб чиқилган технологик жараёнлар, асбоб-ускуналар, қурилмалар, конструкциялар, материаллар ва буюмларнинг патент софлиги ва патентга лаёқатлигини баҳолаш;

– қабул қилинган лойиҳа, шаҳарсозлик, архитектура-режалаштириш ечимларининг техник даражаси ҳамда уларнинг иқтисодий асослилигини назорат қилиш усулларини танлаш;

– лойиҳалаш жараёнида аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни белгилаш;

– лойиҳалаш ишлари мажмуини бажаришда архитектура-режалаштириш, ҳажмий-фазовий ва техник ечимлар ҳамда экологик талабларни умумлаштириш;

– лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш жадвалига, норматив-ҳуқуқий ҳамда ва шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар талабларига, техник-иқтисодий кўрсаткичларга, шунингдек шартнома шартларига мувофиқлигини баҳолаш;

– экспертиза натижаларига кўра лойиҳа ҳужжатларига тузатиш киритиш тартибини белгилаш;

– лойиҳа ва ишчи ҳужжатларнинг лойиҳалаш топшириғига, техник шартларга, техник регламентлар, стандартлар, шаҳарсозлик нормалари ва қоидалари, бошқа ҳужжатлар талабларига мувофиқлигини баҳолаш;

– янги норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар қабул қилиниши ёки қурилишнинг ҳақиқий ҳолатидан келиб чиқиб лойиҳа ва ишчи ҳужжатларга ўзгартиришлар киритиш заруратини аниқлаш;

– муаллифлик назоратининг юритилиши сифатини баҳолаш;

– қурилиш объектининг ҳаётий цикли мобайнида махсус масалаларни ҳал этишда ахборот моделлаштириш технологияларидан фойдаланиш;

– қурилиш объекти ахборот моделининг умумий маълумотлар муҳитига қўйиладиган талабларни белгилаш;

– қурилиш объекти ахборот моделини шакллантириш ва юритиш учун дастурий ва техник таъминоти воситаларни танлаш;

– қурилиш объекти ахборот модели шаклида тақдим этилган лойиҳа маълумотларини таҳлил қилиш;

– қурилиш объекти ахборот моделига янгиланган маълумотлар, ҳужжатлар ва материалларни киритиш заруратини ва тартибини белгилаш.

14. Билим даражасига талаблар:

– норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар;

– қурилиш соҳасида стандартлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш тизими;

– қурилиш учун лойиҳа ҳужжатлари тизими;

– лойиҳа ва ишчи ҳужжатларга бўлган асосий талаблар;

– бино ва иншоотлар хавфсизлиги тўғрисида техник регламент талаблари;

– лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш жадвалига, норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар талабларига, шунингдек шартнома шартларига мувофиқ ишлаб чиқилганлигини назорат қилиш тартиби;

– лойиҳа ва ишчи ҳужжатларнинг ички сифат назоратини (нормоконтроль) ўтказиш тартиби;

– лойиҳа ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш тартиби ва қоидалари;

– экспертизаси натижаларига кўра лойиҳа ҳужжатларига тузатишлар киритиш тартиби;

– экспертизанинг эътирозлари асосида лойиҳа ҳужжатларига киритилган ўзгартиришлар тўғрисида маълумотномани тайёрлаш ва тасдиқлаш тартиби;

– қабул қилинган лойиҳа, шаҳарсозлик, архитектура-режалаштириш ечимларининг техник даражаси ҳамда уларнинг иқтисодий асослилигини назорат қилиш усуллари;

– ишчи ҳужжатларнинг лойиҳа ҳужжатларига, лойиҳалаш топшириғига, техник шартларга, техник регламентлар, стандартлар, шаҳарсозлик нормалари ва қоидалари, бошқа ҳужжатлар талабларига мувофиқ ишлаб чиқилганлигини текшириш тартиби;

– янги норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар қабул қилиниши ёки қурилишнинг ҳақиқий ҳолатидан келиб чиқиб лойиҳа ва ишчи ҳужжатларга ўзгартиришлар киритиш тартиби;

– лойиҳа ташкилотининг сифат назорати (менеджмент) тизимининг қоидалари ва стандартлари;

– лойиҳалаш соҳасидаги махсус дастурларда ишлаш принциплари;

– объектларни қуриш ва қурилиши тугалланган объектларни фойдаланишга қабул қилишда муаллифлик назорати фаолиятини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳамда шаҳарсозлик фаолиятини техник жиҳатдан тартибга солишга доир норматив ҳужжатлар талаблари;

– қурилиш объектининг ахборот моделини шакллантириш ва юритишда дастурий ва техник таъминоти воситалардан фойдаланиш тамойиллари, алгоритмлари ва стандартлари;

- қурилиш объектини ахборот моделлаштириш мақсадлари, вазифалари ва тамойииллари;
- қурилиш объектини ахборот моделлаштириш бўйича стандартлар ва қоидалар;
- умумий маълумотлар муҳотида қурилиш объектининг ахборот модели устида жамоат бўлиб ишлаш тамойииллари;
- умумий маълумотлар муҳотида ишлаш тамойииллари;
- қурилиш объектининг ахборот моделлари тўғрисида маълумотларини умумий маълумотлар муҳитига жойлаштириш мақсадида текшириш ва оптималлаштириш усуллари;
- қурилиш объектининг ахборот моделлари сифатини текшириш усуллари;
- қурилиш объектининг ахборот моделларини шакллантириш ва юритишда дастурий ммаҳсулотларнинг функционал имкониятлари;
- қурилиш объектининг ахборот моделлари асосида лойиҳа ҳужжатларини рамийлаштириш, чоп этиш ва чиқариш.